

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1MCdo/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	7504898853
Dátum vydania rozhodnutia:	24.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7504898853.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s., so sídlom v Bratislave, Mamateyova 17, proti povinnej CASSOVIA TRUCKS SERVIS s.r.o., naposledy so sídlom Poproč, Brezova 12, o vymoženie 997 420,- Sk (33 108,28 €) s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice- okolie pod sp. zn. 17Er 656/2004, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2012 sp. zn. 16 CoE 84/2012 a proti uzneseniu Okresného súdu Košice- okolie z 5.marca 2012 č. k. 17Er 656/2004-8, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2012 sp. zn. 16 CoE 84/2012 a uznesenie Okresného súdu Košice- okolie z 5.marca 2012 č. k. 17Er 656/2004-8 vo výroku, ktorým súdnemu exekútorovi nebola priznaná náhrada trov exekučného konania, a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Košice- okolie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice- okolie (ďalej len „okresný súd“) uznesením z 5.marca 2012 č. k. 17Er 656/2004-8 vyhlásil exekúciu za neprípustnú, konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal. Neprípustnosť exekúcie a jej zastavenie odôvodnil ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) majúci za to, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Zistil totiž, že povinná bola 13. októbra 2010 vymazaná z obchodného registra bez právneho nástupcu, čím stratila spôsobilosť byť účastníčkou exekučného konania, pričom nedostatok tejto procesnej podmienky exekučného konania je neodstrániteľný. Výrok o nepriznaní náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi odôvodnil tým, že povinnosť zaplatiť náhradu týchto trov nebolo možné uložiť povinnej, pretože tá zanikla bez právneho nástupcu, a nebola ani zistená procesná zodpovednosť (zavinenie) oprávnenej za zastavenie exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, keďže tá v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie v roku 2004 nemohla predpokladať, že povinná bude v roku 2010 vymazaná z obchodného registra. Uviedol tiež, že oprávnenej nebolo možné uložiť povinnosť na náhradu trov exekúcie ani podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože exekúcia nebola zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku (t. j. z dôvodu, že majetok povinnej nestačí ani na

úhradu trov exekúcie).

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“), konajúci o odvolaní súdneho exekútora proti výroku o trovách exekúcie, uznesením z 30. júla 2012 sp. zn. 16 CoE 84/2012 potvrdil napadnutý výrok uznesenia exekučného súdu. Rozhodol tak podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) majúci za to, že odvolaním napadnutá časť uznesenia exekučného súdu o trovách exekúcie je správna. Rovnako ako exekučný súd dospel k záveru, že zánikom povinnej bez právneho nástupcu zanikla jej spôsobilosť byť účastníčkou konania, preto bolo potrebné vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a zastaviť ju podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Stotožnil sa aj so záverom exekučného súdu, že oprávnenej nebolo možné uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie podľa § 203 Exekučného poriadku, pretože nezavinila zastavenie exekúcie. Vyslovil názor, že skutočnosť zániku povinnej nemožno automaticky pripísať nedostatočnej opatrnosti oprávnenej pri vedení exekúcie.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu súdneho exekútora podal proti uzneseniam exekučného súdu a odvolacieho súdu mimoriadne dovolanie. Navrhol napadnuté uznesenia (uznesenie exekučného súdu v spojení s uznesením odvolacieho súdu) vo výroku, ktorým súdnemu exekútorovi nebola priznaná náhrada trov exekúcie, zrušiť a vec vrátiť exekučnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadny opravný prostriedok odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že súdy vec nesprávne posúdili po právnej stránke. Uviedol, že dôvodom výmazu povinnej z obchodného registra bolo zamietnutie návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku na jej strane, preto exekúcia mala byť správne zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, t. j. z dôvodu, že majetok povinnej nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Následne malo byť o trovách exekúcie rozhodnuté podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, to znamená, že oprávnenej mala byť uložená povinnosť zaplatiť ich náhradu súdnemu exekútorovi.

Oprávnená považovala napadnuté rozhodnutie za vecne správne, a preto navrhla mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je dôvodné.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale aj dôvodmi uplatnenými v mimoriadnom dovolaní. Obligatorne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vady konania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. (prípád nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážka veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípadne nedostatok návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným) neboli generálnym prokurátorom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení

upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

V mimoriadnom dovolaní sa ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil neprávne právne závery.

Podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 8. augusta 2012) súd exekúciu zastaví, ak a/ sa začala a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným, b/ rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným, c/ zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie, d/ exekúcia postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, e/ bolo právoplatne rozhodnuté, že exekúcia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťať exekúciu (§ 55), f/ po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané, g/ exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať, h/ majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, i/ oprávnený nezaplatí súdny poplatok za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, j/ pri exekúcii predajom zálohu zaniklo záložné právo a oprávnený bol záložným veriteľom.

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa exekúciu, ktorú vyhlásil za neprípustnú, zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku po zistení, že v priebehu exekučného konania bola povinná vymazaná z obchodného registra. Postupoval tak ale bez bližšieho oboznámenia sa (napríklad na základe skutočností vyplývajúcich zo spisu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K 7/2004) s konkrétnym dôvodom, ktorý v konečnom dôsledku viedol k vymazaniu povinnej z obchodného registra. Okolnosťami významnými z hľadiska rozhodovania sa nezaoberal ani odvolací súd. Išlo pritom o okolnosť významnú nielen z hľadiska aplikácie toho - ktorého ustanovenia Exekučného poriadku upravujúceho dôvod zastavenia exekúcie, ale tiež z hľadiska rozhodnutia exekučného súdu o trovách exekúcie. Ak totiž dôvod zastavenia exekúcie spočíva v dôvode uvedenom v § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, o trovách exekúcie treba rozhodnúť podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku; v takom prípade hradí trovy exekúcie oprávnený (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2012 sp. zn. 3 M Cdo 12/2012, z 5. augusta 2012 sp. zn. 1 M Cdo 8/2012 z a tiež R 49/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že súdy nižších stupňov nevenovali dostatočnú pozornosť tomu, z akého dôvodu došlo ex offo k výmazu povinnej z obchodného registra, ktorá skutočnosť bola v danom prípade rozhodujúcou pre určenie dôvodu zastavenia exekúcie v zmysle § 57 Exekučného poriadku a pre následné rozhodnutie o trovách konania. Závery exekučného súdu a odvolacieho súdu, ktorými ustálil dôvod zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku bez bližšieho oboznámenia sa s dôvodmi vedúcimi k vymazaniu povinnej z obchodného registra, treba za súčasného stavu veci považovať za nesprávne a z toho istého dôvodu je predčasné (a teda vecne nesprávne) aj jeho rozhodnutie o trovách exekúcie.

Za podaného stavu právneho posúdenia významu dôvodov vedúcich k výmazu povinnej z obchodného

registra k dôvodu zastavenia exekúcie, teda opodstatnenosti námietky generálneho prokurátora založenej na ustanovení § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., je zrejmé, že dôkaz viažuci sa k dôvodu výmazu povinnej z obchodného registra by v prejednávanej veci privodil iné rozhodnutie o trovách exekúcie. Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa nepovažovali za potrebné zaoberať sa obsahom spomenutého spisu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K 7/2004, možno potom považovať za inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.

So zreteľom na uvedené závery Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenia okresného súdu a odvolacieho súdu vo výroku o trovách exekúcie uznesením zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta, ods. 4 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.